

§ 214

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Katju Aron ym. talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Kaupunkistrategiassa 2017–2021 todetaan, että sukupuolten tasa-arvo on läpäisevä periaate kaikessa kaupungin toiminnassa. Sen edistämiseksi käynnistetään tutkimuspohjainen hanke, jossa valituille palveluille toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

Tämä tutkimushanke käynnistyy kuluvana vuonna ja sitä koordinoi kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2018–2019 siten, että tulokset ovat käytettävissä valtuustokauden jälkipuoliskolla. Vuonna 2018 tehdään taustaselvitystyötä sekä konkretisoidaan tutkimuskysymyksiä.

Sosiaali- ja terveystoimialalta on tutkimushankkeeseen valittu kohde-ryhmäksi omaishoitajat. Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon.

Omaishoitajalla tarkoitetaan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Omaishoitajaksi ryhtyminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Omaishoidon tuki on lakisääteinen kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Se on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota kunta järjestää sitä varten varaamalla määrärahoilla. Helsingissä omaishoidon tuen saajia on vammaispalveluissa, kehitysvammahuollossa ja yli 65-vuotiaiden palveluissa. Sosiaali- ja terveystoimiala tukee omaishoitajien jaksamista erilaisin keinoin. Tukea tarjotaan myös sellaisille omaishoitajille, jotka eivät ole omaishoidon korvauksen piirissä.

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen on tärkeää koko kaupungin toiminnassa. Kaupunki on sitoutunut Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjaan, jossa käsitellään sukupuoleen perustuvan näkökulman ottamista

huomioon myös terveys- ja sosiaalipalveluissa (artiklat 14 ja 15). Sosiaali- ja terveystoimialalla tätä voidaan tarkastella eri näkökulmista, kuten esimerkiksi palvelujen piiriin pääsy, palvelujen kohdentuminen sekä päätöksenteko. Toimiala osallistuu kaupunkistrategiaan sisältyvään tutkimushankkeeseen, koska sen avulla voidaan saada uutta tietoa tasa-arvon toteutumisesta omaishoitajien piirissä. Tällä hetkellä omaishoitajista suurin osa on naisia ja hoidettavista suurin osa miehiä. Omaishoitajanaisten- ja miesten voimavarat, kokemukset sekä palvelujen ja tuen tarpeet ja niiden toteutuminen voivat olla erilaisia, mikä johtuu monista tekijöistä. Omaishoitajien tilanteen selvittäminen on tarpeen, jotta heille kaikille voidaan tarjota asianmukaiset palvelut.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoitajien toiminta edistää vammaisten sekä ikääntyneiden kotona asumisen mahdollisuuksia toimintakykyä rajoittavista seikoista huolimatta. Kotona asumisen onnistuminen edellyttää omaishoitajalta jaksamista ja riittäviä voimavaroja. Näitä voidaan tukea ja edistää erilaisilla hyvinvointia ja terveyttä edistävillä palvelulla ja toimenpiteillä. Omaishoitajien tulisi saada apua ja tukea tasa-arvoisesti. Tilanteesta ei ole tällä hetkellä ajantasaista tietoa, joten asiaa on syytä selvittää osana laajempaa tutkimushanketta.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan lausunnosta virkkeet: "Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon" ja lisätään lausunnon loppuun kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Hankkeen toteuttaminen edellyttää koordinaattoria ja tutkijaresurssin osoittamista toimialalle."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro): Poistetaan lausunnosta

virkkeet: "Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon" ja lisätään lausunnon loppuun kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Hankkeen toteuttaminen edellyttää koordinaattoria ja tutkijaresurssin osoittamista toimialalle."

Jaa-äännet: 7

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Sakari Männikkö, Sanna-Mari Oranen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Ahto Apajalahti, Katju Aro, Sandra Hagman, Tuomas Tuure

Tyhjä: 2

Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 2).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite Katju Aro ym. Kvsto 14.03.2018 asia 22

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 27 muuta valtuutettua ovat tehneet talousarvioaloitteen tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 28.8.2018 mennessä. Teknisten syiden

11.09.2018

vuoksi lausuntoa ei ollut mahdollista antaa määräajassa. Aloitteesta ovat antaneet lausunnon kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.8.2018 (§ 153), kaupunkiympäristölautakunta 21.8.2018 (§ 389) ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.8.2018 (§ 152).

Aloite on tämän asian liitteenä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite Katju Aro ym. Kvsto 14.03.2018 asia 22

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano